

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Lech Marian
Nazwisko: Kaczmarek
Miejsce urodzenia: Poznań
Data urodzenia: 23-09-1909
Imię ojca: Bolesław
Imię matki: Ludwika
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Biskup Lech Kaczmarek był rozpracowywany przez SB od 16.10.1963 w ramach Teczki Ewidencji Operacyjnej na Biskupa (TEOB) nr rej. 10471, prowadzonej od 16.10.1963 do 28.03.1985 przez Wydz. IV KW MO w Gdańsku. Święcenia kapłańskie otrzymał 27.09.1936. Był alumnem Wyższego Seminarium Duchownego w Gnieźnie. Do 1938 roku studiował w Rzymie. Do 1945 roku pełnił posługę kapłańską jako wikariusz. W latach 1945-1958 był profesorem w WSD w Poznaniu oraz sędzią sądu duchownego. Od roku 1959 pełnił funkcję biskupa sufragana diecezji gdańskiej. W 1967 ubiegał się o paszport na wyjazd do Włoch od stycznia do marca 1968. Odmówiono mu wówczas wydania paszportu, ze względu na zastrzeżenie wniesione przez Wydz. IV KW MO w Gdańsku na okres od 18.11.1966 do 18.11.1968. W dniu 19.12.1971 odbył się ingres Lecha Kaczmarka na ordynariusza diecezji gdańskiej. W maju 1974 na biskupa wszczęto SOR. Równocześnie Wydz. I Dep. IV MSW prowadził na ww. teczkę kontrolną. W związku ze śmiercią biskupa kontrolę w ramach TEOB zakończono, a materiały złożono w archiwum 28.03.1985 pod sygn. 18772/II.</p>		<p>Akt o sygn. 18772/II brak. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.</p>
<p>Rozpracowywany w ramach Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. "Kwiryta", nr rej. 17967 prowadzonej od 04.05.1974 przez Wydz. IV KW MO w Gdańsku. Sprawę założono w związku z objęciem przez Lecha Kaczmarka stanowiska ordynariusza diecezji gdańskiej, i z tej pozycji z niekorzystnym oddziaływaniem na społeczeństwo. Sprawę zakończono w związku ze śmiercią biskupa 31.07.1984. Akta skomasowano z TEOB i złożono do archiwum pod sygn. 18772/II.</p>		<p>Akta o sygn. 18772/II brak. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.</p>

Materiały zawierają dokumenty z działalności Wydziału ds. Wyznań PWRN w Gdańsku za lata 1959-1966. Lech Kaczmarek został wymieniony w korespondencji pomiędzy Urzędem ds. Wyznań w Warszawie a Wydz. ds. Wyznań PWRN w Gdańsku dotyczącej przesłania charakterystyki nowego biskupa sufragana diecezji gdańskiej. Akta zawierają również sprawozdania na temat działalności kurii biskupiej w Gdańsku oraz stosunku kościoła do władz państwowych. W materiałach znajduje się szereg sprawozdań poświęconych obchodom Millenium. W związku z całokształtem przebiegu uroczystości kościelnych w Gdańsku i pozostałych parafiach diecezji gdańskiej, które w wielu wypadkach wykroczyły poza ramy działalności religijnej i w rezultacie spowodowały szereg wykroczeń przeciwko obowiązującym przepisom. W związku z tym zalecono Wydziałowi ds. Wyznań przeprowadzenie rozmowy z biskupem Lechem Kaczmarkiem.

IPN Gd 0215/1-3, IPN Gd 0215/7.

Materiały Wydziału ds. Wyznań PWRN w Gdańsku dotyczące Biskupiego Seminarium Duchownego w Gdańsku. Biskup Lech Kaczmarek przechodzi w aktach jako wykładowca katechetyki, języka włoskiego i doktryn filozoficznych w tymże seminarium.

IPN Gd 299/43.

Sprawa Obiektowa (SO) krypt. „Jesień 70” dotycząca wydarzeń Grudnia 1970 na terenie województwa gdańskiego w związku z planowanymi przez władze podwyżkami cen żywności. Sprawa prowadzona pod nr 12573 od 31.12.1970 do 24.02.1978 przez Wydz. III KW MO w Gdańsku. W meldunkach Wydz. IV KW MO w Gdańsku ze stycznia i lutego 1971 przechodzi bp. Kaczmarek. Meldunki dotyczyły poglądów na temat stosunków kardynała Wyszyńskiego z władzami komunistycznymi oraz wezwaniem przez biskupa do kurii na rozmowę dwóch kapelanów wojskowych, którzy zgodzili się na udział w nocnych pogrzebach ofiar zająć Grudnia 70' w Trójmieście. Biskup Kaczmarek był inwigilowany przez Tajnych Współpracowników (TW) pseud. "Ułan" i "Ryszard".

IPN Gd 003/14 t. 18, 21, 22, 31, 47/2 (15/IV).

Akta Sprawy Obiektowej (SO) krypt. „Jesień 70” dot. wydarzeń Grudnia 1970 na terenie województwa gdańskiego. Materiały wytworzone przez KW MO w Gdańsku od 12.12.1970 do 15.04.1971. Sufragan bp. Kaczmarek przechodzi w aktach w związku z prowadzeniem pasterki w kościele pw. Św. Franciszka z Asyżu i celebrowanie mszy w Boże Narodzenie 1970 roku w katedrze oliwskiej.

IPN Gd 466/1 (188/IV).

Akta operacyjne Dep. IV MSW z okresu 22.09.1971-26.02.1972 dotyczące rozmów władz wojewódzkich z biskupami. W aktach znajduje się meldunek operacyjny Wydz. IV KW MO w Gdańsku dotyczący rozmowy przewodniczącego PWRN w Gdańsku z biskupem Kaczmarkiem, która odbyła się 20.09.1971. Na spotkaniu poruszano zagadnienia poprawy sytuacji materialnej społeczeństwa oraz normalizacji stosunków pomiędzy państwem a kościołem.

IPN BU 01283/281.

Akta KW MO w Gdańsku z 1969 roku dotyczące zabezpieczenia wyborów do Sejmu PRL i Rad Narodowych. Bp. Kaczmarek został wymieniony w biuletynie Zespołu Analiz i Informacji KW MO w Gdańsku z 26.05.1969 dot. "sytuacji przedwyborczej i stanu bezpieczeństwa w województwie gdańskim". Ww. w okresie przedwyborczym podczas udzielania sakramentu bierzmowania w kościele w Przywidzu, wygłosił okolicznościowe przemówienie o charakterze politycznym.

IPN Gd 367/3 t. 2 (6/78/69).

Akta administracyjne Wydz. ds. Wyznań PWRN w Gdańsku z lat 1970-1973. W aktach znajduje się notatka ze spotkania bp. Lecha Kaczmarka z Przewodniczącym WRN w Gdańsku omawiająca przesłania listu Episkopatu Polski w sprawie 50-tej rocznicy wybuchu wojny polsko-radzieckiej. Ponadto w materiałach znajdują się informacje dotyczące działalności diecezji gdańskiej, rejestracji »Klubu Inteligencji Katolickiej», udziału bp Kaczmarka w symposium soborowym z okazji 10 rocznicy zwołania Soboru Watykańskiego II, gdzie wygłosił słowo wstępne. Zarzucano mu, że w licznych wystąpieniach publicznych i listach pasterskich porusza tematy o treści społeczno-politycznej.

IPN Gd 299/22, IPN Gd 299/24, IPN Gd 299/35.

Sprawa Obiektowa (SO) krypt. "Klan"/ "Związek" nr rej. 37004 prowadzona od 14.11.1980 do 10.11.1983 przez Wydz. III A"/V/ Insp. 2 KW MO/WUSW w Gdańsku dotycząca operacyjnej kontroli działalności NSZZ "Solidarność" w Gdańsku. SO "Klan" 24.08.1982 przemianowano na SO "Związek". W aktach znajdują się liczne doniesienia TW pseud. "Rybak"/ "Wolny"/ "Libella" dotyczące kontaktów bp. Kaczmarka z działaczami związku "Solidarność". Przechodzi w meldunkach Wydz. IV KW MO w Gdańsku dotyczących planowanych obchodów rocznicy Grudnia 70'. Brał czynny udział w przygotowaniach oraz w samym akcie poświęcenia krzyża na Westerplatte 30.08.1981 powstałego z inicjatywy KZ NSZZ »Solidarność« Portu Gdańsk. W związku z pierwszym zjazdem NSZZ »Solidarność« Wydz. IV KW MO w Gdańsku planował kontrolę nabożeństw odprawianych z udziałem biskupa Kaczmarka.

IPN Gd 003/166 t. 3, 9, 13, 15, 19-23, 25, 27, 28 (185/IV).

Sprawa Obiektowa (SO) krypt. „Renesans"/ „Mrowisko”, zarejestrowana 19.01.1982 pod nr 42220. Sprawa dotyczyła rozpoznania i operacyjnego rozpracowania struktur NSZZ „Solidarność” celem osłabienia jego działalności po zniesieniu stanu wojennego. Akta prowadzone przez Wydz. V/ Insp. II KW MO/WUSW w Gdańsku w okresie od 19.12.1981 do 04.05.1985. Biskup Kaczmarek przechodzi w informacji Wydz. V KW MO w Gdańsku uzyskanej od Tajnego Współpracownika (TW) pseud. "Sylwia" dotyczącego chrztu córki przewodniczącego związku.

IPN Gd 003/176 (200/IV).

Meldunki operacyjne Wydz. IV KW MO w Gdańsku z okresu 04.01.1980-31.12.1981. Bp Lech Kaczmarek został wymieniony w licznych meldunkach operacyjnych opisujących jego działalność duszpasterską i publiczną oraz administracyjną w diecezji gdańskiej, którą zarządzał. Meldunki dotyczą m.in. rozmów z Wydziałem ds. Wyznań a biskupem w sprawie zaprzestania organizowania mszy św. w zakładach pracy w sierpniu 1980, prelekcji biskupa Kaczmarka dla członków Klubu Inteligencji Katolickiej (KIK), poparcia dla rejestracji "Solidarności Wiejskiej", udziału w dziele przywracania krzyża na mogiłach obrońców Westerplatte, poświęcenia krzyża i cmentarza na gdańskiej Zaspie, gdzie spoczywali pomordowani obrońcy poczty w Gdańskim portowcy i więźniowie Stutthofu, rozmów z Zastępcą Komendanta ds. SB w Gdańsku w sprawie zgody na nieodprawienie mszy św. w czasie świąt dla internowanych i przekazania paczek żywnościowych. Biskupowi odmówiono z powodu braków warunków i z uwagi na bezpieczeństwo internowanych.

IPN Gd 468/1-6.

Materiały administracyjne Dep. IV MSW dotyczące posiedzenia restytuowanej Komisji Wspólnej rządu PRL i Episkopatu Polski. Stronę kościelną reprezentował m.in. ordynariusz diecezji gdańskiej biskup Lech Kaczmarek, przewodniczący Komisji Episkopat ds. Seminariów Duchownych. Ww. uczestniczył w spotkaniu 24.09.1980.

IPN BU 0713/306 t. 1 (1/90).

Materiały administracyjne z posiedzeń Sztabu KW MO w Gdańsku. W aktach znajdują się raporty KW MO do MSW dotyczące biskupa Lecha Kaczmarka. Biskup był regularnie wzywany na rozmowy dotyczące działalności politycznej prowadzonej przez proboszcza parafii pw. Św. Brygidy w Gdańsku.

IPN Gd 0046/350 t. 7 (879/7).

Akta operacyjne krypt. "Gotowość" dotyczące przygotowań do wprowadzenia stanu wojennego w PRL. W aktach znajdują się plany zabezpieczeń uroczystości związanych z obchodami Sierpnia 80' na Placu Solidarności i Westerplatte. Uroczystościom religijnym miał przewodniczyć biskup Kaczmarek. Biskup był zaangażowany w spór pomiędzy władzami Gdańska a działaczami związkowymi w sprawie ustawienia krzyża na Westerplatte. Wszystkie uroczystości zostały zabezpieczone operacyjnie przez SB.

IPN Gd 0207/1 (156/1), IPN Gd 0207/2 (156/2), IPN Gd 0207/3 (156/3).

Teczka osobowa na Lecha Kaczmarka prowadzona przez Wydz. ds. Wyznań PMRN w Poznaniu oraz Wydz. ds. Wyznań PWRN w Gdańsku w okresie od 23.02.1950 do 31.07.1984. Materiały zawierają charakterystykę działalności duszpasterskiej księdza, a następnie biskupa. 08.10.1962 Wydz. ds. Wyznań PWRN w Gdańsku zwrócił się do Urzędu ds. Wyznań w Warszawie o negatywne załatwienie paszportu na wyjazd biskupa do Rzymu na sobór. W 1966 roku był wzywany do Przewodniczącego WRN w Gdańsku w związku z listem biskupów polskich do niemieckich. Akta zawierają stenogramy z publicznych wystąpień biskupa, z obchodów Millenium w Gdańsku. Z powodu popierania polityki Prymasa Polski kilkakrotnie odmawiano mu paszportu na wyjazdy do Rzymu i zalecano nie udzielania zgody na wyjazdy zagraniczne.

IPN Gd 299/19.